

§§ů 313 a 326 tr. ř. na základě výsledků průvodních podle svého volného přesvědčení. Uváživše výsledky ty uznali, že stěžovatelka jednala pouze ve všeobecném úmyslu nepřátelském, naproti tomu však Marie Š-ová v úmyslu vražedném. Výrok ten není stížen žádnou formelní vadou a dlužno jej proto vzíti za podklad. Je-li tomu tak, byla stěžovatelka za usmrcení Josefa V-e, k němuž dala podnět, uznána právem jen spoluvinnou na zločinu zabití, kdežto Marie Š-ová vzhledem ku zjištěnému vražednému úmyslu zodpovídá za zločin vraždy. Netrpí proto ani výrok porotců rozporem nebo nejasností aniž je rozsudek, na výrocích těch založený, stížen právním omylem.

Čís. 2485.

Skutková podstata urážky na cti jest objektivně dána v poměru ke každé jménem neoznačené osobě, na kterou by znamení v projevu obsažená (z něho odvoditelná) vůbec dopadala. Otázku, zda tomu tak, řeší nalézací soud (§ 258 tr. ř.).

Pachatele nezbavuje přičitatelnosti objektivně založené urážky na cti pouhé vědomí, že znamení v projevu obsažená dopadají na určitou osobu, třebaš rozdílnou od oné, kterou mínil.

Objektivní skutková podstata urážky na cti určité fysické osoby jest naplněna teprve tehdy, je-li zjištěn také vztah projevu k osobě, která použila žalobního práva.

(Rozh. ze dne 24. září 1926, Zm I 185/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost soukromé obžalobkyně do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 7. listopadu 1925, jímž byli obžalovaní podle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěni ze soukromé obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ů 488, 489, 496, 491 tr. zák. a §u 1 zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Provádějíc hmotněprávní důvod zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. vytýká zmateční stížnost rozsudku mylné právní pojetí, pokud má za to, že by byla musila býti soukromá obžalobkyně označena jako osoba ve článku na své cti napadená způsobem všelikou pochybnost vylučujícím. Než zmateční stížnost nepostihuje správně smysl rozsudku. Doslov rozsudku nedovoluje spolehlivě předpokládati, že soud nalézací, řeše skutkovou otázku, zda byla soukromá obžalobkyně ve článku označena jako předmět urážek tam obsažených znameními na ni připadajícími, vycházel z názoru, že jen tehdá mohl by dospěti k odpovědi kladné, kdyby »znamení« ve článku obsažená připadala na soukromou obžalobkyni výlučně nebo bezpečně, jak zmateční stížnost uvádí z plenárního rozhod-

nutí vídeňského nejvyššího soudu sb. Nowakovy čís. 480. Náhled takový by arcí správným nebyl, a pro zrušovací soud není pochybnosti o tom, že skutková podstata urážky na cti byla by (k ostatním nehledíc) objektivně dána v poměru ku každé jménem neoznačené osobě, na kterou by znamení ve článku obsažená (z něho odvoditelná) vůbec dopadala. Otázku, zda tomu tak v tom kterém případě, řeší nalézací soud. V souzeném případě rozřešil ji soud nalézací v ten smysl, že nenabyl nepochybného přesvědčení, že znamení co do totožnosti uražené osoby ze článku odvoditelná dopadají na osobu soukromé obžalobkyně. Tím je vyřízena objektivní stránka věci. Ona slova, proti nimž se zmateční stížnost obrací, přicházejí pak v rozsudku v jiné spojitosti, totiž tam, kde rozsudek nadbytečně obírá se také ještě otázkou subjektivní. Rozsudek vyslovuje názor, že každé, třeba jen kulposní jednání neb opomenutí, snižující hodnotění osoby spolučleny lidské společnosti, je trestno, je-li (přeneseno na souzený případ) prokázáno, že oba obžalovaní podle známého jim obsahu závadného článku musili předpokládati, že, uveřejňující a rozšiřující článek, sdělují okolnosti a skutečnosti, jimiž jest soukromá obžalobkyně nade vší pochybnost označována za osobu v článku na své cti napadenou. Rozsudek tedy má za to, že by obžalovaní, by mohli býti uznáni vinnými, byli musili předpokládati, že uveřejňují a rozšiřují (skutečnosti a okolnosti) znamení, jež zcela nepochybně dopadají na soukromou obžalobkyni.

Názoru tomu přisvědčiti nelze, neboť nepřihlíží k tomu, že by obžalovaných nezbavovalo přičitatelnosti objektivně založené urážky na cti již pouhé vědomí, že znamení obsažená v jejich článku dopadají na určitou osobu, třebas rozdílnou od osoby, kterou svým článkem minili. Než v souzeném případě toto právní pochybení nalézacího soudu nevádí, poněvadž nebyla, jak rozsudek praví ve svých závěrečných slovech, naplněna (objektivní) skutková podstata obžalovaným za vinu kladených urážek na cti. Proto nemohou na výsledku věci nic změnit jinak v podstatě správné vývody zmateční stížnosti o tom, že každý občan ve státě jest oprávněn dožadovati se ochrany svých státem uznaných statků a tedy i své cti, a o náležitostech subjektivní stránky skutkových podstat urážek na cti. Jen pokud zmateční stížnost, poukazujíc na nadpis XII. hlavy II. dílu trestního zákonníka, chce svými ne zcela jasnými vývody snad zastávat názor, že trestno jest již pouhé ohrožení cti nebo že se k výroku o vině urážkou na cti nevyžaduje přesných důkazů, bylo by jí odporovati. Aby mohlo dojít k odsouzení pro urážku na cti, musí býti skutková podstata toho kterého z deliktů XII. hlavy II. dílu trestního zákonníka naplněna právě tak, jako kterákoli jiná ze zákonných skutkových podstat, a ani ze zásady §u 258 tr. ř. nepřipouštějí se výjimky pro případy stihání pro urážku na cti. Žádná urážka na cti pak nemůže býti spáchána in abstracto, nýbrž jen v poměru k určité osobě nebo jinému, zákonem za způsobitý uznanému předmětu. Jest tedy objektivní skutková podstata urážky určité fysické osoby naplněna, nehledíc k ostatním náležitostem, teprve tehdy, je-li zjištěn také vztah pozastaveného projevu k osobě, která použila žalobního práva. Poněvadž v souzeném případě

nalézací soud tohoto vztahu neshledal, nemůže zmateční stížnost soukromé obžalobkyně dojíti úspěchu.

Čís. 2486.

Výjimky Šu 252 tr. ř. ze zásady bezprostřednosti nelze rozšiřovati.

»Jinými listinami a spisy« (§ 252 předposl. odst.) jest rozuměti jen takové, o jichž obsahu se nalézací soud nemůže dozvěděti jinak než jich čtením; nespadá sem soukromé dobrozdání znalce.

(Rozh. ze dne 24. září 1926, Zm I 252/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 12. února 1926, jímž byl obžalovaný podle Šu 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti života podle Šu 337 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil krajskému soudu v Litoměřicích, by ji znova projednal a rozhodl. V otázce, o niž tu jde, uvedl v

důvodech:

Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti podle čís. 4, 5 a 9 a) Šu 281 tr. ř. Zkrácení práv obžaloby shledává mimo jiné v tom, že nalézací soud zamítl návrhy, podané veřejným obžalobcem při hlavním přelíčení, by bylo přečteno dobrozdání profesora Dra B-a. Zmateční stížnost není v právu. Pro hlavní přelíčení ve věcech trestních platí zásada bezprostřednosti a ústnosti. Důkazy prováděti jest zásadně před soudem nalézacím. Z této zásady připouští § 252 tr. ř. některé výjimky, jež jako takové nelze rozšiřovati, dlužno spíše — pokud možno — je sůžovati. S toho hlediska lze »oněmi a jinými listinami a spisy«, o nichž mluví druhý odstavec Šu 252 tr. ř., rozuměti jen takové, o jichž obsahu se nalézací soudci nemohou dozvěděti jinak, než právě jejich čtením. To nelze tvrditi o vyjádření Dra B-a. Vyjádření to není v pravdě ničím jiným, než posudkem, posudkem to soukromým, o němž není známo, jak přišel k místu, a jenž se proto vymyká přezkumu nalézacím soudem. Posudky znalecké vůbec smějí býti předčítány jen za podmínek Šu 252 odst. prvý čís. 1 až 4, jichž tu nebylo. Bez porušení zásady bezprostřednosti nesměl ani nalézací soud dáti přečísti ono vyjádření a nelze vytýkati zmatek podle čís. 4 Šu 281 tr. ř. proto, že příslušný návrh byl zamítnut.

Čís. 2487.

Věc jest pokládati za »svěřenou« ve smyslu Šu 183 tr. zák., byla-li skutečně odevzdána v moc pachatelovu na podkladě dohody neb i jen v předpokladu, že s ní naloží ve smyslu odevzdatelově a se závazkem ji svého času opět odevzdati.